

Chełm, 10 lipca 2020 r.

IN.II.5183.50.1.2020

Wójt Gminy Żmudź
ul. Kasztanowa 22
22-114 Żmudź

Odpowiadając na pismo z 3 czerwca 2020 r., znak: OŚ4125.1.2020 związane z planowanym remontem drewnianej kapliczki pw. św. Jana Chrzciciela w Dryszczowie, przesyłam niniejszym zalecenia konserwatorskie, które powinny być uwzględnione przez inwestora i wykonawcę prac ze względu na konieczność zachowania w maksymalnym stopniu pierwotnych wartości historycznych i architektonicznych zabytku. Zalecenia zostały sformułowane po aktualnych oględzinach kapliczki i jej najbliższego otoczenia.

Przedmiotowa kapliczka włączona jest do Wojewódzkiej i Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ/008). Na prowadzenie prac przy kapliczce nie jest wymagane uzyskanie pozwolenia Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Niniejsze zalecenia mogą być podstawą prowadzenia prace ze stanowiska konserwatorskiego.

Aktualny stan zachowania kapliczki uzasadnia przeprowadzenie prac konserwatorsko-restauratorskich przy obiekcie, efektem których będzie zabezpieczenie i utrwalenie substancji zabytku, zahamowanie procesów jego destrukcji oraz wyeksponowanie wartości artystycznych i estetycznych zabytku w tym, jeżeli istnieje taka potrzeba, uzupełnienie lub odtworzenie jego części.

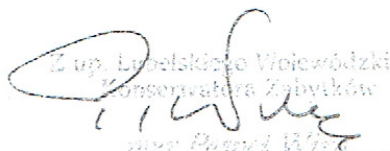
Przy prowadzeniu prac należy przyjąć zasadę minimalnej ingerencji w zabytkową substancję ze względu na potrzebę zachowania w maksymalnym stopniu autentyzmu obiektu i jego wartości historycznych. Wymianie powinny podlegać wyłącznie elementy całkowicie zniszczone. Nie należy usuwać z powierzchni drewna charakterystycznych śladów.

Zakres dopuszczalnej ingerencji w zabytkową substancję kapliczki:

- wymiana pokrycia dachu – akceptowalna ze stanowiska konserwatorskiego z zachowaniem materiału historycznego, tj. gontu;
- oczyszczenie, zaimpregnowanie drewnianych ścian kapliczki – akceptowalne z zastrzeżeniem zastosowania impregnatu transparentnego barwionego na kolor spatynowanego drewna, oczyszczanie powierzchni drewna należy wykonać przy użyciu szczotki ryżowej lub z tworzywa sztucznego; nie należy używać szczotek drucianych, tarcz szlifierskich, papieru ściernego lub piaskowania;

- malowanie ścian wewnątrz kapliczki i stolarki drzwiowej oraz okiennej – dopuszczalne jest pozostawienie istniejących warstw malarskich i pomalowanie ich farbą ftalową matową lub półmatową z zachowaniem aktualnej kolorystyki;
- ze względu na duży stopień zniszczenia podwaliny kapliczki dopuszczalna jest jej wymiana (odtworzenie) z zachowaniem historycznego materiału, wymiarów i oryginalnych połączeń ciesielskich; przy wymianie podwaliny należy uzupełnić brakujące listwy okapowe, których brak jest jedną z przyczyn wypróchnienia podwaliny; prace te należy poprzedzić niewielkim podniesieniem i wypoziomowaniem kapliczki;
- akceptowalne jest uzupełnienie olistwowania maskującego połączenia między deskami szalunku oraz uzupełnienie desek podbitki dachowej;
- wskazane jest etapowe ogłowienie do wysokości około 3-4 metrów wierzby rosnącej najbliżej kapliczki i pochylonej w jej stronę;
- wskazane jest usunięcie najwyższego kręgu betonowego nad źródłem przy kapliczce;
- dopuszczalne jest uzupełnienie drzewostanu wokół kapliczki o nowe nasadzenia z gatunku wierzba i wyгородzenie otoczenia kapliczki prostym płotem sztachetowym.

Niezależnie od konieczności przeprowadzenia ww. prac, należy przewidzieć w dalszej, ale nieodległej czasowo kolejności, wykonanie konserwacji drewnianej rzeźby „Św. Jan Nepomucen”. Ze względu na ponadprzeciętne wartości artystyczne i historyczne rzeźby, wskazane jest powierzenie prac konserwatorskich dyplomowanemu konserwatorowi rzeźby drewnianej polichromowanej. Zasadne jest również rozważenie możliwości zastąpienia oryginału rzeźby jej kopią ze względu na ryzyko kradzieży zabytku. Takie rozwiązanie przyjęto w przypadku zabytkowego wyposażenia dwóch kapliczek z terenu gminy Chełm, gdzie inwestorem był Urząd Gminy Chełm.

 Z up. Lubelskiego Wojewódzkiego
 Konserwatora Zabytków
 mgr Piotr Wit
 Kierownik Działu
 w Chełmie